

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
ΤΜΗΜΑ	Διεθνών, Ευρωπαϊκών & Περιφερειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	120520	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ' (Εαρινό εξ.)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία & Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
<i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
Διαλέξεις		3	6
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τυπικά ΚΑΝΕΝΑ (αλλά ουσιαστικά προαπαιτείται η γνώση από το μάθημα «Θεωρία Διεθνών Σχέσεων» του Β' εξαμήνου, καθώς σε αυτό γίνεται για πρώτη φορά λόγος για τη μεταθεωρία των Διεθνών Σχέσεων)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (δυνατότητα εξετάσεων στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/TME105/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται:

(1) να κατανοήσουν το τι είναι, σε ένα πρώτο και γενικό επίπεδο, η Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών και πώς αυτή διακρίνεται ως προς τον τρόπο μελέτης της από την Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών.

(2) να αποκτήσουν μια αρκετά εμπειριστατωμένη γνώση του ρόλου και της σημασίας της οντολογίας και της επιστημολογίας στην Πολιτική Επιστήμη, καθώς αυτή προϋποτίθεται για την κατανόηση κρίσιμων μεταθεωρητικών ζητημάτων της ίδιας επιστήμης (όπως, π.χ., είναι η σχέση δράσης και δομής αλλά και αυτή των ιδεών με την ύλη, οι οποίες είναι κρίσιμες για τη μελέτη, θεωρητική αλλά και εμπειρική, ενός ευρέος φάσματος πολιτικών φαινομένων).

(3) με βάση τα ανωτέρω, να εξοικειωθούν με την προβληματική της οντολογίας, επιστημολογίας και μεθοδολογίας στον ειδικότερο κλάδο των Διεθνών Σχέσεων, η οποία θα τους βοηθήσει να κατανοήσουν ότι κατ' ουσίαν η μελέτη των Διεθνών Σχέσεων δεν είναι εφικτή χωρίς τη διερεύνηση των οντολογικών και επιστημολογικών προϋποθέσεων, στη βάση των οποίων οικοδομούνται διακριτές μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

(4) να κατανοήσουν τι είναι η κανονιστική πολιτική θεωρία και τον λόγο που αυτή είναι σημαντική για τη μελέτη κρίσιμων ζητημάτων της διεθνούς πολιτικής (με αφετηρία το έργο του John Rawls για τη Δικαιοσύνη και την κριτική του εκ μέρους, κυρίως, του G.A. Cohen).

(5) να αποκτήσουν μια αρκετά καλή εικόνα του σε τι συνίσταται ο σχεδιασμός της έρευνας στην Πολιτική Επιστήμη, ποιες είναι οι ποιοτικές μέθοδοι και, επιπλέον, πώς λειτουργεί η συγκριτική μέθοδος στην προσπάθεια αξιοποίησης –και ενίοτε σύνθεσης– τόσο των ποσοτικών όσο και των ποιοτικών μεθόδων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και θεωρητική επεξεργασία δεδομένων.
- Ορθολογική και τεκμηριωμένη προσέγγιση των ζητημάτων που μελετούν, την οποία ευνοεί και ενισχύει η εξοικείωσή τους με την αναλυτική φιλοσοφική παράδοση.
- Κριτική στάση έναντι της επιστημονικής γνώσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η λογική του μαθήματος συνίσταται στο ότι η έρευνα σε οποιοδήποτε πεδίο των κοινωνικών επιστημών, άρα και των Διεθνών Σχέσεων, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει χωρίς τη διερεύνηση των οντολογικών και επιστημολογικών προϋποθέσεων στη βάση των οποίων οικοδομούνται διακριτές μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Απαραίτητη κρίνεται επίσης η κατανόηση της κανονιστικής διάστασης διαφόρων κρίσιμων ζητημάτων της διεθνούς πολιτικής ζωής. Ως εκ τούτου, το μάθημα χωρίζεται σε δύο βασικά μέρη. Στο πρώτο μέρος, αναλύονται οι μεθοδολογικές προεκτάσεις διαφόρων οντολογικών και επιστημολογικών θέσεων και προσεγγίζεται το ερώτημα τι είναι η κανονιστική πολιτική θεωρία. Στο δεύτερο μέρος, αναλύονται οι παράμετροι του ερευνητικού σχεδιασμού και η χρήση διαφόρων ποσοτικών μεθοδολογικών τεχνικών και οι προκλήσεις της εφαρμογής τους στην εμπειρική έρευνα.

Η ύλη αναπτύσσεται σε 13 διδακτικές εβδομάδες που καλύπτουν τις ακόλουθες θεματικές:

ΜΕΡΟΣ Α: Φιλοσοφία Κοινωνικών Επιστημών

- Τι είναι η Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών; (1η και 2η εβδ.)
- Οντολογία, Επιστημολογία και οι Μεθοδολογικές τους Προεκτάσεις (3η εβδ.)
- Μεταθεωρητικά ζητήματα: Δομή και Δράση, Ύλη και Ιδέες (4η και 5η εβδ.)
- Η Φιλοσοφία της Επιστήμης των Διεθνών Σχέσεων (6η και 7η εβδ.)
- Τι είναι η Κανονιστική Πολιτική Θεωρία; (8η και 9η εβδ.)

ΜΕΡΟΣ Β: Μεθοδολογία Κοινωνικών Επιστημών

- Ερευνητικός Σχεδιασμός (10η εβδ.)
- Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας (11η εβδ.)
- Η Συγκριτική Μέθοδος (12η εβδ.)

ΜΕΡΟΣ Γ: Καταληκτικές Παρατηρήσεις

- Η Κοινωνικο-πολιτική Χρησιμότητα της Φιλοσοφίας και των Κοινωνικών Επιστημών (13η εβδ.)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα παραδίδεται με διαλέξεις, οι οποίες όμως οργανώνονται με τρόπο που ενθαρρύνει τη συμμετοχή των φοιτητριών και φοιτητών στη διδακτική διαδικασία.</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Πρόσθετο υλικό του μαθήματος αναρτάται στο eclass. Επίσης, το eclass αξιοποιείται για την άμεση επικοινωνία με τους φοιτητές, καθώς εκεί αναρτώνται όλες οι ανακοινώσεις που σχετίζονται με το μάθημα.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 600 1015 667">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 600 1347 667">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 667 1015 770">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 667 1347 770">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 770 1015 916">Εβδομαδιαία μελέτη & προετοιμασία για το μάθημα</td> <td data-bbox="1015 770 1347 916">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 916 1015 1025">Επαναληπτική μελέτη προετοιμασίας για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 916 1347 1025">100 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1025 1015 1099"></td> <td data-bbox="1015 1025 1347 1099"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1099 1015 1207">Σύνολο</td> <td data-bbox="1015 1099 1347 1207">178 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Εβδομαδιαία μελέτη & προετοιμασία για το μάθημα	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Επαναληπτική μελέτη προετοιμασίας για τις εξετάσεις	100 ώρες			Σύνολο	178 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες													
Εβδομαδιαία μελέτη & προετοιμασία για το μάθημα	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες													
Επαναληπτική μελέτη προετοιμασίας για τις εξετάσεις	100 ώρες													
Σύνολο	178 ώρες													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (και κατ' εξαίρεση για τους φοιτητές Erasmus στην αγγλική).</p> <p>Πρόκειται για μια τελική γραπτή εξέταση, βασισμένη σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, οι οποίες προέρχονται τόσο από τη θεωρία όσο και από την τρέχουσα επικαιρότητα και αποσκοπούν στον έλεγχο των γνώσεων και της κριτικής ικανότητας των εξεταζομένων.</p>													

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποχρεωτικά Εγχειρίδια:

- Lowndes, V. Marsh, D. και Stoker, G. (επ.) (2020). *Θεωρία και μέθοδοι της πολιτικής επιστήμης*. Αθήνα: Πεδίο
- Rosenberg, A. (2017). *Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης (ΠΕΚ).
- Robson, C. (2010). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Hollis, M. (2005). *Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών*. Αθήνα: Κριτική.

Πρόσθετο υλικό που αναρτάται στο eclass:

- Salmon, M.H. (1998). «Η φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών». Στο M.H. Salmon, J. Earman, κ.α. (επιμ.), *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης (ΠΕΚ).
- Γκόφας, Α. και Τζιφάκης, Ν. (2017), «Ο κονστρουκτιβισμός ως κοινωνική και διεθνολογική θεωρία», στο Γκόφας, Α. και Τζιφάκης, Ν. *Θεωρητικές Προβολές στη Διεθνή Πολιτική*. Αθήνα: Πεδίο, σελ. 116-130.
- Kurki, M. and Wight, C. (2007). "International Relations and Social Science". Στο T. Dunne, M. Kurki, and S. Smith (eds.), *International Relations Theories*. Oxford: Oxford University Press.
- Brown, C. (2018). "International Relations and International Political Theory". Στο C. Brown and R. Eckersley (eds.), *The Oxford Handbook of International Political Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Flexner, A. (1939). "The Usefulness of Useless Knowledge". *Harpers*, issue 179 (June/November).